

FOLOSIREA NATURII ÎN SCOP DE RECREAȚIE ÎN ZONA CARPATICO-PODOLICĂ A UCRAINEI

Claudia KILINSKA, Veronica HRIȚCU, Iulia HRIȚCU-ANDRIEȘ,
Alla LISOVSKA

Cuvinte cheie: natura, recreație, Carpați, Ucraina.

Key-words: nature, recreation, Carpathians, Ukraine.

Recreational Nature Use of the Karpato-Podilskiy region. The authors offer their own methods to evaluate recreational nature use within the Karpato-Podilskiy region of Ukraine, which includes Vinnytska, Zakarpatska, Ivano-Frankivska, Lvivska, Ternopilska, Khmelnytska and Chernivetska administrative regions.

The factors that form modern interdependent and mutually conditioned structural model of recreational nature use are thoroughly and consistently analyzed.

The territory favorability/non-favorability for recreational nature use shall become clear when its $A + B + C + D$ parameters are estimated. Evaluation of the territory natural conditions (A) is carried out proceeding from evaluation of the following indices: A_1 – the territory cultural assimilation; A_2 – the territory originality and exotica; A_3 – the territory tourism capacity in satisfaction of the recreant's needs; B – the territory historic-cultural objects' analysis; C – the level of consumer service within the territory; D – the territory “recreational popularity”. The above factors form a complex parameter of the territory recreational nature use.

Systematic use of the traditional, as well as projecting of the perspective places for recreation and tourism would only win if we know the figures for the load experienced by the tourism-recreation route (area). The tourism-recreation load (N) represents a proportion of the integral index (S) of recreational nature use ($A + A_1 + A_2 + A_3 + B + C$), and the days (M) spent within said route. Thus, the formula: $N = S/M$, where S stands for the sum of $A + A_1 + A_2 + A_3 + B + C$, and M represents days spent by the recreant within the route, helps us see the extent to which this or that route (area) is loaded.

The author accentuates upon the importance of rational use as well as on preservation of the model of recreational nature use representing the product of nature, the ethnos' ages-long artwork, an original memory of the society's natural, material and spiritual culture.

Folosirea naturii în scop de recreație, în zona Carapatico-Podolică (ZCP), a început să se dezvolte mai intens din sec. XVII. Doar astăzi, când Ucraina tinde spre statele lumii, în economia cărora predomină domeniul turistic și de recreație, folosirea naturii în scop de recreație devine un domeniu rentabil. Dezvoltarea ei depinde de condițiile naturale (relieful, condițiile climaterice și hidrologice, biota, landșaftul), valorile culturale și istorice (monumentele istorice și arhitectonice, muzee etc.), condițiile de trai, existența agențiilor organizatoare de activități turistice, nivelul de deservire, transportul, resursele informaționale. Acești factori, în complex, formează un model structural interdependent și condiționat de folosire a naturii în scop de recreație. În cele ce urmează, ne propunem o analiză consecutivă a lor, care va identifica particularitățile folosirii naturii în scop de recreație, în zona Carapatico-Podolică a Ucrainei.

Folosirea naturii în scop de recreație se bazează pe evaluările identificate ale disponibilității (sau indisponibilității) a indicilor „ $A+B+C+D$ ”. Evaluarea condițiilor naturale ale teritoriului (A) se efectuează prin intermediul următorilor indici: A_1 – indicii adaptării culturale a teritoriului, A_2 – indicii originalității, exotismului, A_3 – posibilitățile turistice conform genului de ocupație a recreantului, B – analiza obiectivelor istorico-culturale, C – caracteristica deservirii, D – stabilirea „reputației de recreație” a teritoriului. Toți factorii nominalizați creează un indice, în complex, a folosirii teritoriului naturii, în scop de recreație.

Indicii „ $A+B+C+D$ ” simplifică identificarea, de către recreant, a celui mai efectiv (pentru el) tip de folosire a potențialului turistic, în scop de recreație. Astfel, spre exemplu, în cazul recreantului care dorește să practice turismul de întremare, este necesară prezența exponenților $A+A_1+A_2+A_3+C$, iar pentru turistul care are ca obiectiv de bază turismul de cunoaștere – A_1+A_2+B . Valoarea fiecărui indice poate să varieze, în dependență de modificarea timpului și solicitării turistului. În pofida acestui fapt, vă propunem o metodă, de autor, a întocmirii evaluării cantitative a folosirii naturii în scop de recreație, conform segmentelor stabilite.

1. Evaluarea condițiilor naturale (A) se limitează la stabilirea teritoriilor celor mai favorabile, celor favorabile, relativ favorabile, puțin favorabile și nefavorabile (pe baza luării în considerație a particularităților structurii componente a teritoriului menit pentru recreație și turism).

Teritoriile *cele mai favorabile* (o perioadă caldă îndelungată, t° atmosferică $> 10^\circ\text{C}$, prezența rețelei hidrografice și învelișului verde diversificat, formele de relief favorabile) se apreciază cu 5 puncte.

Teritoriile *favorabile* se caracterizează prin prezența pădurilor, rețelei dense de râuri, pădurilor cu frunze late și celor amestecate și se apreciază cu 4 puncte.

Teritoriile *relativ favorabile* (prezența unui factor favorabil, spre exemplu, rețea hidrologică densă, înveliș verde dens, perioadă îndelungată de confort) se evaluează cu 3 puncte.

Teritoriile *puțin favorabile* (2 puncte) se consideră acelea în aria cărora e posibilă organizarea odihnei turistice, spre exemplu – pentru o perioadă scurtă. Teritoriile *nefavorabile* sunt limitate, în ceea ce privește factorii enumerați mai sus, de aceea capătă doar 1 punct.

2. Identificarea particularităților adaptării culturale (A_1) simplifică stabilirea avantajelor teritoriului. În acest sens, menționăm următoarele teritorii: *a*) raioane industriale, aglomerări urbane (1 punct); *b*) raioane populate dens, cu procese intensive de

folosire a naturii (2 puncte); *c*) raioane devastate și populate dens care alterează cu lanșaturile naturale nealterate (3 puncte); *d*) raioane cu densități mici de populație (4 puncte); *e*) teritoriile nepopulate și cele rezervate pentru ocrotirea naturii (5 puncte).

3. *Nivelul originalității* teritoriului (A_2) este un indice convențional. De exemplu, pentru populația zonei Donbasului lanșaturile montane sunt exotice, iar pentru locuitorii din Transcarpatia originale sunt lanșaturile de șes și cele tehnogene. În acest sens, un rol important îl joacă abordarea subiectivă, de către recreant, a locului de odihnă care, conform unor condiții, îi convine pentru starea de confort. Teritoriile care au criterii de originalitate turistică și de recreație sunt grupate după următoarele aspecte: *a*) locurile care *nu sunt utile* pentru recreația de refacere a sănătății și turismul sportiv (1 punct); *b*) *cele mai frecvente* lanșaturi (de exemplu, după suprafață, tipurile de folosire a naturii, caracterul de transformare) (2 puncte); *c*) lanșaturile *neobișnuite* (unice) pentru cea mai mare parte a populației (3 puncte); *d*) locuri *rare* (4 puncte); *e*) *unice*, incomparabile, conform situației geografice și condițiilor naturale (5 puncte).

Evaluarea, conform indicilor „ A, A_1, A_2 ” a stabilit următoarele caractere specifice ale zonei Carapatico-Podolice (tab. 1).

Tab. 1. Evaluarea condițiilor naturale conform nivelului de adaptare culturală și originalitate a zonei Carpato-Podolice (puncte).

<i>Raionul</i>	<i>A</i>	<i>A₁</i>	<i>A₂</i>	<i>Per total</i>	<i>C</i>
<i>Regiunea Vinnița</i>					
1. Barski	3	3	4	10	6
2. Berșadski	3	3	4	10	6
3. Vinnițki	3	4	4	11	6
4. Jmerenski	3	3	4	10	6
5. Krijopolski	3	3	4	10	6
6. Litinski	3	3	4	10	6
7. Moghiliov-Podilski	2	3	4	9	6
8. Murovanokurilovețki	2	2	4	8	6
9. Nemirovski	3	3	4	10	6
10. Piscianski	3	3	4	10	6
11. Teplițki	3	4	4	11	6
12. Tivrivski	3	3	4	10	6
13. Tomașpilski	3	3	4	10	6
14. Trostianețki	3	3	4	10	6
15. Tulcinski	3	3	4	10	6
16. Cecelnițki	3	3	4	10	6
17. Șargorodski	3	3	4	10	6
18. Yampilski	2	3	4	9	6
<i>Regiunea Transcarpatia</i>					
19. Beregivski	1	4	5	10	6
20. Velikobereznianski	2	4	5	11	6
21. Vinogradivski	1	3	5	9	6
22. Volovețki	2	3	5	10	6
23. Irșavski	2	3	5	10	6
24. Mijgirski	2	3	5	10	6
25. Mukacivski	2	3	5	10	6

<i>Raionul</i>	<i>A</i>	<i>A₁</i>	<i>A₂</i>	<i>Per total</i>	<i>C</i>
26. Perecinski	2	4	5	11	6
27. Rahivski	1	4	5	9	6
28. Svliavski	2	3	5	10	6
29. Tiacivski	1	4	5	10	6
30. Ujgorodski	1	2	5	8	6
31. Hustski	2	3	5	10	6
<i>Regiunea Ivano-Frankovsk</i>					
32. Bogorodcianski	2	2	5	9	6
33. Verhobinski	2	4	5	11	6
34. Halițki	3	3	4	10	6
35. Horodenkivski	1	2	5	8	6
36. Dolinski	2	4	4	10	6
37. Kalușki	1	3	4	8	6
38. Kolomiiski	2	2	4	8	6
39. Kosivski	2	2	5	9	6
40. Nadvornianski	2	4	5	11	6
41. Rogatinski	3	3	4	10	6
42. Rojniativski	2	4	5	11	6
43. Sniatinski	1	3	5	9	6
44. Tismenețki	1	2	4	7	6
45. Tlumațki	1	2	5	8	6
<i>Regiunea Lvov</i>					
46. Brodivski	3	3	4	10	6
47. Horodoțki	3	3	4	10	6
48. Drogobițki	2	1	4	7	6
49. Jidacivski	2	3	5	10	6
50. Zolocivski	3	4	4	11	6
51. Mikolaiivski	3	2	3	8	6
52. Mostiski	3	3	4	10	6
53. Peremișlianski	3	3	3	9	6
54. Pustomitivski	3	3	4	10	6
55. Sambirski	2	3	4	9	6
56. Skolivski	2	4	5	11	6
57. Starosambirski	3	3	4	10	6
58. Striiski	2	2	4	8	6
59. Turkivski	2	3	5	10	6
60. Yavorivski	3	2	4	9	6
<i>Regiunea Ternopol</i>					
61. Berejanski	3	3	3	9	6
62. Borșivski	2	3	5	10	6
63. Buciațki	2	3	4	9	6
64. Husiatinski	3	4	4	11	6
65. Zalișițki	2	3	4	9	6
66. Zbarazki	3	3	4	10	6
67. Zvorivski	3	3	4	10	6
68. Kosivski	3	2	4	9	6
69. Kremenețki	3	3	4	10	6
70. Lanovețki	3	4	4	10	6
71. Monastirski	3	4	5	9	6

<i>Raionul</i>	<i>A</i>	<i>A₁</i>	<i>A₂</i>	<i>Per total</i>	<i>C</i>
72. Pidvolociski	3	4	4	11	6
73. Terebovlianski	3	4	4	11	6
74. Ternopilski	3	2	4	9	6
75. Ciortkivski	3	4	4	11	6
76. Șumski	3	3	4	10	6
Regiunea Hmelnițki					
77. Bilohirski	3	3	4	10	6
78. Vinkovețki	3	3	4	10	6
79. Volociski	3	3	4	10	6
80. Horodoțki	3	3	4	10	6
81. Derajnianski	3	3	4	10	6
82. Dunaevețki	3	3	4	10	6
83. Iziaslavski	3	3	4	10	6
84. Kamenet-Podilski	1	2	4	7	6
85. Krasilivski	3	3	4	10	6
86. Leticevski	3	3	4	10	6
87. Novoușițki	1	3	4	8	6
88. Starokostiantinivski	3	3	4	10	6
89. Teofipolski	3	3	4	10	6
90. Hmelnițki	3	2	4	9	6
91. Cemerovețki	3	4	4	11	6
92. Yarmolinețki	3	3	4	10	6
Regiunea Cernăuți					
93. Vijnițki	2	3	5	10	6
94. Herțaiovski	2	2	4	8	6
95. Hliboțki	2	3	4	9	6
96. Zastavnivski	3	3	4	10	6
97. Kelmenetki	3	4	4	11	6
98. Kițmanski	3	3	4	10	6
99. Novoselețki	3	3	4	10	6
100. Putilski	2	4	5	11	6
101. Sokirianski	3	3	5	11	6
102. Storojinețki	2	3	5	10	6
103. Hotinski	3	3	4	10	6

4. La baza factorului al patrulea (A_3) stă analiza activității turistice și posibilele activități ale turistului în timpul călătoriei, la baza turistică etc. Printre principalele tipuri de activități turistice se numără: 1) călătoriile turistice (pietonale, cicliste, auto); 2) alpinism, ascensiuni pe stânci; 3) vizitarea obiectivelor naturale; 4) tratament balnear; 5) sporturi acvatice, plutărit; 6) pescuitul; 7) vânatul; 8) colecționarea exponatelor naturale interesante; 9) fotografia și filmarea video; 10) beneficierea de resursele naturale (strângerea ciupercilor, fructelor de pădure, plantelor medicinale); 11) orientarea turistică, schiul ș. a.; 12) jocurile sportive.

Însemnând $n_i = 0, 1, 2, 3, \dots, n$ numărul total de puncte pentru fiecare din factorii A, A_1, A_2 și A_3 respectiv, conform formulei $\sum_{i=0}^3 n = n_i + n_1 + n_2 + n_3$ identificăm

exponentele integrale. Este evident că $\sum_{i=0}^3 n < 27$. Această concluzie este caracteristică

pentru genurile care sunt importante pentru turismul sportiv și curativ.

5. Evaluarea *exponentelor de cunoaștere culturală și de refacere* se bazează pe folosirea unei note complexe, care include o listă tipică a obiectivelor turistice și de recreație, cu divizarea fiecăruia pe grupuri după gradul de importanță. Acesta stă la baza celei de-a doua grupă de factori turistici (*B*). Obiectivele ei pot fi împărțite astfel: 1) monumente istorice și locuri ale evenimentelor istorice; 2) locurile de trai și activitate ale personalităților de vază (inclusiv case memoriale); 3) muzee; 4) monumente arhitectonice; 5) raioane etnografice; 6) teatre, săli de concerte. Factorii menționați reprezintă obiectivele substanțiale ale turismului cultural și istoric a centrelor administrative și raioanelor mari, municipiilor și orașelelor din zona Carpatico-Podolică. Notă maximă pentru grupul (*B*) (6 puncte) oferim tuturor raioanelor administrative ale zonei Carpatico-Podolice.

6. În cel de-al treilea grup (*C*) includem unul din cei mai importanți factori economici, din punct de vedere turistic – *transportul*, care ține de componentele deservirii (infrastructurii) turistice și de recreație. Aici pot fi incluse: 1) lungimea totală a drumurilor naționale și celor internaționale (*A*); 2) lungimea totală a șoselelor cu înveliș rigid (*B*); 3) numărul total al stațiilor feroviare (*C*); 4) numărul total al nodurilor feroviare (*J*).

Integrarea lor matematică formează un nou indice – *indicele deservirii de transport* (*i*):

$$i = \frac{A}{B} \cdot C \cdot J \text{ (tab. 2).}$$

Tab. 2. Potențialul de transport a Zonei Carpatico-Podolice *

	Șosele auto (km)		C	J	i
	B	A			
Regiunea Vinnița					
Barski	150	487	-	3	9,7
Berșadski	410	470	-	5	5,7
Vinnițki	226	251	-	4	4,4
Jmerenski	265	350	-	4	5,3
Krijopolski	253	300	-	1	1,2
Litinski	247	341	-	1	1,4
Moghiliov-Podilski (Cernivețki)	589 220	667 240	- -	- -	3,4 1,1
Murovanokurilovețki	272	339	-	2	2,5
Nemirovski	377	459	-	5	6,1
Piscianski	191	201	-	2	2,1
Teplițki	227	261	-	3	3,4
Tivrivski	297	331	-	1	1,1
Tomașpilski	242	298	1	1	3,7
Trostianețki	261	289	-	3	3,3
Tulcinski	340	360	-	3	3,2
Cecelnițki	167	175	-	2	2,1
Șargorodski	372	391	-	2	2,1
Yampilski	245	478	-	1	2,0
Regiunea Transcarpatia					

Folosirea naturii în scop de recreație în zona Carpatico-Podolică a Ucrainei

	<i>Șosele auto (km)</i>		<i>C</i>	<i>J</i>	<i>i</i>
	<i>B</i>	<i>A</i>			
Beregivski	303	315	-	6	3,1
Velikobereznianski	158	172	-	7	7,6
Vinogradivski	288	288	-	5	5,0
Volovețki	115	115	-	3	3,0
Irșavski	227	234	-	6	6,2
Mijgirski	256	256	-	-	1,0
Mukacivski	322	322	-	6	6,0
Precinski	83	83	-	2	2,0
Rahivski	214	262	-	5	6,1
Svaliavski	122	122	-	2	2,0
Tiacivski	328	328	-	4	4,0
Ujgorodski	245	345	-	5	7,0
Hustski	436	436	-	3	3,0
<i>Regiunea Ivano-Frankovsk</i>					
Bogorodcianski	263	263	-	-	1,0
Verhobinski	176	176	-	-	1,0
Halițki	336	336	-	3	3,0
Horodenkivski	398	398	-	1	1,0
Dolinski	344	379	-	3	3,3
Kalușki	333	333	-	1	1,0
Kolomiiski	394	394	-	3	3,0
Kosivski	171	286	-	6	6,0
Nadvirnianski	500	500	-	6	6,0
Rogatinski	332	332	-	2	2,0
Rojniativski	326	326	-	1	1,0
Sniatinski	316	316	-	4	4,0
Tismenețki	286	307	-	6	6,4
Tlumațki	291	291	-	-	1,0
<i>Regiunea Lvov</i>					
Brodivski	334	435	-	2	2,6
Horodoțki	248	378	-	5	7,6
Drogobițki	384	440	-	5	5,7
Jidacivski	458	507	-	5	5,5
Zolocivski	341	428	-	4	5,0
Mikolaiivski	217	335	-	2	3,0
Mostiski	-	-	-	4	0,0
Peremișlianski	240	439	-	2	3,6
Pustomitivski	284	299	-	3	3,2
Sambirski	396	539	-	3	4,0
Skolivski	344	397	-	6	6,9
Starosambirski	150	425	-	7	19,8
Striiski	400	400	1	3	6,0
Turkivski	259	291	-	4	4,5
Yavorivski	453	605	-	3	4,0
<i>Regiunea Ternopol</i>					
Berejanski	383	440	-	2	2,3
Borșivski	390	430	-	4	4,4
Buciațki	287	350	-	2	2,4
Husiatinski	316	380	-	3	3,6

	Șosele auto (km)		C	J	i
	B	A			
Zalișițki	315	320	-	3	3,0
Zbarazki	400	400	-	1	1,0
Zvorivski	345	450	-	6	7,8
Kosivski	222	266	-	22	2,4
Kremenetki	307	374	-	21	1,2
Lanovețki	217	306	-	12	2,8
Monastirski	221	226	-	2-	1,0
Pidvolociski	418	443	-	-2	2,1
Terebovlianski	376	436	-	4	3,5
Ternopilski	296	300	-	3	3,0
Ciortkivski	341	366	1	5	7,5
Șumski	328	355	-	-	1,2
Regiunea Hmelnițki					
Bilohirski	129	382	-	3	8,9
Vinkovețki	260	410	-	-	1,5
Volociski	254	445	-	3	5,2
Horodoțki	476	488	-	2	2,0
Derajnianski	260	412	-	3	4,7
Dunaevețki	300	618	-	2	4,1
Iziaslavski	354	384	-	2	2,2
Kameneț-Podilski	640	720	-	5	5,6
Krasilivski	510	740	-	2	2,9
Leticevski	424	558	-	-	1,3
Novoușițki	336	430	-	-	1,3
Starokostiantinivski	398	423	1	3	5,3
Teofipolski	228	265	-	-	1,2
Hmelnițki	350	369	1	3	5,3
Cemerovețki	354	357	-	1	1,0
Yarmolinetki	212	493	-	1	2,3
Regiunea Cernăuți					
Vijnițki	320	660	-	3	6,2
Herțaiovski	240	240	-	1	1,0
Hliboțki	428	430	-	3	3,0
Zastavnivski	261	261	-	4	4,0
Kelmenetki	258	258	-	4	4,0
Kițmanski	254	254	-	2	2,0
Novoselețki	220	220	-	2	2,0
Putilski	201	247	-	-	1,2
Sokirianski	285	309	-	4	4,3
Storojinetki	367	367	-	4	4,0
Hotinski	308	308	-	-	1,0

* Existența nodului feroviar se apreciază cu două puncte

Exploatarea locurilor tradiționale de recreație și turism și planificarea celor noi necesită stabilirea „încărcării” itinerarului (sau raionului) turistic și de recreație (tab. 3 și 4). *Încărcarea turistică și de recreație (N) este raportul între indicele integral (S) de folosire a naturii în scop de recreație ($A+A_1+A_2+A_3+B+C$) și durata traseului - (M).*

Tab. 3. Încărcarea raionului cu condiții și deservire turistică.

	<i>A</i>	<i>A₁</i>	<i>A₂</i>	<i>A₃</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>Total puncte</i>
Regiunea Vinnița							
Barski	3	3	4	10	6	9,7	35,7
Berșadski	3	3	4	10	6	5,7	31,7
Vinnițki	3	4	4	9	6	4,4	30,4
Jmerenski	3	3	4	9	6	5,3	30,3
Krijopolski	3	3	4	10	6	1,2	27,2
Litinski	3	3	4	9	6	1,4	26,4
Moghiliov-Podilski (Cernivețki)	2	3	4	10	6	3,4	28,4
Murovanokurilovețki	2	2	4	10	6	2,5	26,5
Nemirovski	3	3	4	9	6	6,1	31,1
Piscianski	3	3	4	10	6	2,1	28,1
Teplițki	3	4	4	10	6	3,4	30,4
Tivrivski	3	3	4	10	6	1,1	27,1
Tomașpilski	3	3	4	10	6	3,7	29,7
Trostianețki	3	3	4	10	6	3,3	29,3
Tulcinski	3	3	4	9	6	3,2	28,2
Cecelnițki	3	3	4	10	6	2,1	28,1
Șargorodski	3	3	4	9	6	2,1	27,1
Yampilski	2	3	4	10	6	2,0	27,0
Regiunea Transcarpatia							
Beregivski	1	4	5	11	6	3,1	30,1
Velikobereznianski	2	4	5	12	6	7,6	36,6
Vinogradivski	1	3	5	11	6	5,0	31,0
Volovețki	2	3	5	11	6	3,0	30,0
Irșavski	2	3	5	11	6	6,2	33,2
Mijgirski	2	3	5	11	6	1,0	28,0
Mukacivski	2	3	5	11	6	6,0	33,0
Perecinski	2	4	5	12	6	2,0	31,0
Rahivski	1	4	5	9	6	6,1	31,1
Svaliavski	2	3	5	11	6	2,0	29,0
Tiacivski	1	4	5	10	6	4,0	30,0
Ujgorodski	1	2	5	11	6	7,0	32,0
Hustski	2	3	5	11	6	3,0	35,0
Regiunea Ivano-Frankovsk							
Bogorodcianski	2	2	5	10	6	1,0	26,0
Verhobinski	2	4	5	10	6	1,0	28,0
Halițki	3	3	4	9	6	3,0	28,0
Horodenkivski	1	2	5	10	6	1,0	25,0
Dolinski	2	4	4	10	6	3,3	29,3
Kalușski	1	3	4	10	6	1,0	25,0
Kolomiiski	2	2	4	10	6	3,0	27,0
Kosivski	2	2	5	10	6	6,0	31,0
Nadvirnianski	2	4	5	10	6	6,0	33,0
Rogatinski	3	3	4	10	6	2,0	28,0
Rojniativski	2	4	5	10	6	1,0	28,0

	A	A_1	A_2	A_3	B	C	<i>Total puncte</i>
Sniatinski	1	3	5	10	6	4,0	29,0
Tismenețki	1	2	4	10	6	6,4	29,4
Tlumațki	1	2	5	10	6	1,0	25,0
<i>Regiunea Lvov</i>							
Brodovski	3	3	4	11	6	2,6	29,6
Horodoțki	3	3	4	10	6	7,6	33,6
Drogobițki	2	1	4	10	6	5,7	28,7
Jidacivski	2	3	5	11	6	5,5	33,5
Zolocivski	3	4	4	11	6	5,0	33,0
Mikolaiivski	3	2	3	9	6	3,0	26,0
Mostiski	3	3	4	9	6	0,0	25,0
Peremișlianski	3	3	3	9	6	3,6	27,6
Pustomitivski	3	3	4	10	6	3,2	29,2
Sambirski	2	3	4	10	6	4,0	29,0
Skolivski	2	4	5	11	6	6,9	34,9
Starosambirski	3	3	4	9	6	19,8	44,8
Striiski	2	2	4	11	6	6,0	31,0
Turkivski	2	3	5	11	6	4,5	31,5
Yavorivski	3	2	4	9	6	4,0	28,0
<i>Regiunea Ternopol</i>							
Berejanski	3	3	3	9	6	2,3	26,3
Borșivski	2	3	5	10	6	4,4	30,4
Buciațki	2	3	4	9	6	2,4	26,4
Husiatinski	3	4	4	10	6	3,6	30,6
Zalișitki	2	3	4	10	6	3,0	28,0
Zbarazki	3	3	4	10	6	1,0	27,0
Zvorivski	3	3	4	10	6	7,8	33,8
Kosivski	3	2	4	10	6	2,4	27,4
Kremenetki	3	3	4	10	6	1,2	27,2
Lanovețki	3	3	4	10	6	2,8	28,8
Monastirski	2	3	4	9	6	1,0	25,0
Pidvolociski	3	4	4	10	6	2,1	29,1
Terebovlianski	3	4	4	9	6	3,5	29,5
Ternopilski	3	2	4	10	6	3,0	28,0
Ciortkivski	3	4	4	9	6	7,5	33,5
Șumski	3	3	4	10	6	1,2	27,2
<i>Regiunea Hmelnițki</i>							
Bilohirski	3	3	4	10	6	8,9	34,9
Vinkovețki	3	3	4	10	6	1,5	27,5
Volociski	3	3	4	10	6	5,2	31,2
Horodoțki	3	3	4	10	6	2,0	28,0
Derajnianski	3	3	4	10	6	4,7	30,7
Dunaevetki	3	3	4	10	6	4,1	30,1
Iziaslavski	3	3	4	10	6	2,2	28,2
Kameneț-Podilski	1	2	4	10	6	5,6	28,6
Krasilivski	3	3	4	10	6	2,9	28,9
Leticevski	3	3	4	9	6	1,3	26,3
Novoușitki	1	3	4	9	6	1,3	24,3
Starokostiantinivski	3	3	4	9	6	5,3	30,3

	<i>A</i>	<i>A₁</i>	<i>A₂</i>	<i>A₃</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>Total puncte</i>
Teofipolski	3	3	4	10	6	1,2	27,2
Hmelnițki	3	2	4	9	6	5,3	29,3
Cemerovețki	3	4	4	10	6	1,0	28,0
Yarmolinețki	3	3	4	10	6	2,3	28,3
Regiunea Cernăuți							
Vijnițki	2	3	5	11	6	6,2	33,2
Herțaiovski	2	2	4	10	6	1,0	25,0
Hliboțki	2	3	4	10	6	3,0	28,0
Zastavniovski	3	3	4	10	6	4,0	30,0
Kelmenetki	3	4	4	10	6	4,0	31,0
Kițmanski	3	3	4	10	6	2,0	28,0
Novoseletki	3	3	4	10	6	2,0	28,0
Putilski	2	4	5	11	6	1,2	28,2
Sokirianski	3	3	5	10	6	4,3	31,3
Storojinețki	2	3	5	10	6	4,0	30,0
Hotinski	3	3	4	10	6	1,0	27,0

Conform formulei $N = \frac{S}{M}$, unde S – suma totală de puncte care a fost obținută în urma $A+A_1+A_2+A_3+B+C$; M – un număr oarecare de zile, în decursul cărora persoana se află în recreația stabilită de încărcarea turistică și de recreație a zonei Carpatico-Podolice. Perioada optimă este de 15 zile. Este acel termen care favorizează: 1) parcurgerea traseului cu caracter de cunoaștere; 2) organizarea popasurilor în raioanele unice ale itinerarului; 3) recreația și familiarizarea cu condițiile naturale din teritoriu. Este evident că traseele cu caracter de familiarizare vor fi mai aglomerate din punct de vedere a diversității tipurilor de recreație, în comparație cu traseele cu caracter de cunoaștere și întremare.

Tab. 4. Indicele încărcării turistice a traseului.

<i>Raionul</i>	<i>Nr. total de puncte</i>	<i>Nr. de zile pe traseu</i>	<i>Indicele conținutului traseului</i>
Carpații Ucraineni			
Regiunea Transcarpatia			
Beregivski	30,1	15	2,01
Velikobereznianski	36,6	15	2,44
Vinogradivski	31,0	15	2,06
Volovețki	30,0	15	2,00
Irșavski	33,2	15	2,21
Mijgirski	28,0	15	1,86
Mukacivski	33,0	15	2,20
Perecinski	31,0	15	2,06
Rahivski	31,1	15	2,07
Svaliavski	29,0	15	1,93
Tiacivski	30,0	15	2,00
Ujgorodski	32,0	15	2,13
Hustski	35,0	15	2,33

<i>Raionul</i>	<i>Nr. total de puncte</i>	<i>Nr. de zile pe traseu</i>	<i>Indicele conținutului traseului</i>
Regiunea Ivano-Frankovsk			
Bogorodcianski	26,0	15	1,73
Verhobinski	28,0	15	1,86
Halițki	28,0	15	1,86
Horodenkivski	25,0	15	1,66
Dolinski	29,3	15	1,95
Kalușki	25,0	15	1,66
Kolomiiski	27,0	15	1,8
Kosivski	31,0	15	2,06
Nadvirnianski	33,0	15	2,2
Rogatinski	28,0	15	1,86
Rojniativski	28,0	15	1,86
Sniatinski	29,0	15	1,93
Tismenețki	29,4	15	1,96
Tlumațki	25,0	15	1,66
Regiunea Lvov			
Brodivski	29,6	15	1,97
Horodoțki	33,6	15	2,24
Drogobițki	28,7	15	1,91
Jidacivski	33,5	15	2,23
Zolocivski	33,0	15	2,2
Mikolaiivski	26,0	15	1,73
Mostiski	25,0	15	1,66
Peremișlianski	27,6	15	1,84
Pustomitivski	29,2	15	1,94
Sambirski	29,0	15	1,93
Skolivski	34,9	15	2,32
Starosambirski	44,8	15	2,98
Striiski	31,0	15	2,06
Turkivski	31,5	15	2,1
Yavorivski	28,0	15	1,86
Regiunea Cernăuți			
Vijnițki	33,2	15	2,21
Herțaiivski	25,0	15	1,66
Hliboțki	28,0	15	1,86
Zastavnivski	30,0	15	2,0
Kelmenetki	31,0	15	2,06
Kițmanski	28,0	15	1,86
Novoselețki	28,0	15	1,86
Putilski	28,2	15	1,88
Sokirianski	31,3	15	2,08
Storojinetki	30,0	15	2,0
Hotinski	27,0	15	1,8
Podișul Podoliei			
Regiunea Vinnița			
Barski	35,7	15	2,38
Berșadski	31,7	15	2,11
Vinnițki	30,4	15	2,02
Jmerenski	30,3	15	2,02

Folosirea naturii în scop de recreație în zona Carpatico-Podolică a Ucrainei

<i>Raionul</i>	<i>Nr. total de puncte</i>	<i>Nr. de zile pe traseu</i>	<i>Indicele conținutului traseului</i>
Krijopolski	27,2	15	1,81
Litinski	26,4	15	1,76
Moghiliov-Podilski (Cernivețki)	28,4 26,1	15 15	1,89 1,74
Murovanokurilovețki	26,5	15	1,77
Nemirovski	31,1	15	2,07
Piscianski	28,1	15	1,87
Teplîțki	30,4	15	2,02
Tivrivski	27,1	15	1,80
Tomașpîlski	29,7	15	1,98
Trostianetki	29,3	15	1,95
Tulcinski	28,2	15	1,88
Cecelnițki	28,1	15	1,87
Șargorodski	27,1	15	1,80
Yampîlski	27,0	15	1,80
<i>Regiunea Ternopol</i>			
Berejanski	26,3	15	1,75
Borșivski	30,4	15	2,02
Buciațki	26,4	15	1,76
Husiatinski	30,6	15	2,04
Zalișîțki	28,0	15	1,86
Zbarazki	27,0	15	1,80
Zvorivski	33,8	15	2,25
Kosivski	27,4	15	1,83
Kremenetki	27,2	15	1,81
Lanovețki	28,8	15	1,92
Monastirski	25,0	15	1,67
Pidvolociski	29,1	15	1,94
Terebovlîanski	29,5	15	1,96
Ternopîlski	28,0	15	1,86
Ciortkivski	33,5	15	2,23
Șumski	27,2	15	1,81
<i>Regiunea Hmelnițki</i>			
Bilohirski	34,9	15	2,32
Vinkovețki	27,5	15	1,83
Volociski	31,2	15	2,08
Horodoțki	28,0	15	1,86
Derajnianski	30,7	15	2,04
Dunaevetki	30,1	15	2,00
Iziaslavski	28,2	15	1,88
Kameneț-Podilski	28,6	15	1,91
Krasilivski	28,9	15	1,93
Leticevski	26,3	15	1,75
Novoușîțki	24,3	15	1,62
Starokostiantinivski	30,3	15	2,02
Teofipolski	27,2	15	1,81
Hmelnițki	29,3	15	1,95
Cemerovețki	28,0	15	1,87
Yarmolinețki	28,3	15	1,87

În cazul micșorării perioadei aflării pe traseu, intensitatea crește, iar timpul pentru agrement scade.

Ținând cont de experiența internațională a folosirii mediului în scop de recreație, în momentul de față este important de a exploata rațional și a *păstra modelul regional actual de folosire a mediului în scop de recreație*, care este produsul naturii, creației de veacuri a poporului, „memoria” specifică despre cultura naturală, materială și spirituală a societății. Ea creează sistemul național natural și economic de recreație, care din generație în generație păstrează valorile materiale și spirituale ale landşaftului natural, caracteristicile și unicitatea spațiului istoric, monumentele arhitectonice locale sacre, instituțiile de cultură, lăcașurile sfinte.

BIBLIOGRAFIE

- Кілінська К.**, Географія рідного краю. Навчально-методичний посібник. Випуск 5. Чернівці. Вид-во „Рута”. – 2004. – 99с.
- Кілінська К.**, Еколого-прогнозна оцінка природно-господарської різноманітності Карпато-Подільського регіону України. – Чернівці. – „Рута”, 2007. – 493 с.
- Klaudia Kilinska, Alla Lisowska**, Przyrodniczo-gospodarcza rolnogodność jako czynnik rozwoju turystyki Warszawa, 2007, (druk).
- * * * Народне господарство Української РСР в 1960 році. Статистичний щорічник // Державне статистичне видавництво. – К.: 1961. – 556 с.
- * * * Народне господарство Української РСР у 1970 році. Статистичний щорічник. – К.: Вид-во „Статистика”, 1971. – 565 с.
- * * * Народне господарство УРСР (статистичний довідник). Державне видавництво „Народне господарство та облік”. – К.: 1935.– 664 с.
- * * * Статистичний щорічник України за 1995 рік. – К.: Вид-во „Техніка, 1996. – 576 с.

Universitatea Națională „J. Fedkovič” din Cernăuți
Facultatea de Geografie